

Asia: VN/9330/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yleistä

Tuomi Logistiikka Oy on pirkanmaalaisten kuntien sekä Pirkanmaan ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirien omistaja yhtiö. Toimimme laajasti Pirkanmaan alueella ja vastuullemme kuuluu vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten kilpailuttaminen ja operointi miltei koko alueella sekä muun muassa kehitysvammaisten työkyytien sekä erityislasten koulukuljetusten kilpailuttaminen ja operointi usean kunnan alueella. Tulevaisuudessa toimintamme saattaa laajentua henkilökuljetusten osalta myös muihin maakuntiin Pirkanmaan lisäksi.

Lähtökohtaisesti pidämme tavoitteita päästöjen vähentämiseksi erittäin kannatettavina. Lakiesityksen soveltaminen Tuomi Logistiikan toimintaympäristöön on kuitenkin joiltain osin erittäin haastavaa johtuen toiminta-alueemme laajuudesta sekä hoitamiamme kuljetusten moninaisuudesta.

Prosentuaaliset tavoitteet ja niiden todentaminen

Tuomi Logistiikka kilpailuttaa palveluntuottajia yhteiskunnan korvaamiin kuljetuksiin usean kunnan alueella. Samassa kilpailutuksessa hankintaan yleensä kalusto koko toiminta-alueelle. Direktiivin ja esityksen mukaan ”prosentuaaliset ajoneuvojen vähimmäistavoitteet tulee kaikissa kolmessa kategoriassa saavuttaa kappalemäärittäin”. Kilpailutuksessa hankkimamme palveluntuottajat suorittavat kuljetuksia kuntarajojen yli ja kuljetuksia välitetään useiden kuntien alueella. Samalla kalustolla suoritetaan siis eri kuntien kuljetuksia ja samassa ajoneuvossa voi olla eri kuntien

asiakkaita yhdistelyn seurauksena. Näin ollen lakiesityksen prosenttivaatimusten täyttymisen todentaminen kunta-/aluekohtaisesti ei käytännössä ole mahdollista.

Esityksessä todetaan, että ”valtion ja muiden valtakunnallisesti toimivien hankintayksiköiden tavoitteita ei ole eriytetty, koska hankintayksikkö pystyy itse painottamaan ajoneuvohankintansa huomioiden teknologian saatavuus ja soveltuvuus alueittain”. Ehdotamme, että tätä samaa periaatetta noudatetaan myös tilanteissa, joissa hankintoja tehdään laajalle alueelle usean kunnan tarpeisiin. Näin myös Tuomi Logistiikan kaltaisten laajalla maantieteellisellä alueella operoivien toimijoiden olisi mahdollista kilpailutuksissa ottaa erilaiset alueet huomioon ilman huolta siitä, että yksittäisen kunnan tai alueen prosentuaalisen tavoitteen täyttymistä ei ole mahdollista todentaa.

M2-luokan ajoneuvot palveluliikenteessä

Esityksen mukaan ”M1-luokan ajoneuvot, jotka on erityisesti rakennettu tai muunnettu siten, että siinä voi matkustaa yksi tai useampi henkilö pyörätuolissa istuen ajoneuvon ollessa tieliikenteessä” on rajattu soveltamisalan ulkopuolelle. Pirkanmaan alueella liikennöi paljon palveluliikennettä, jota hyödyntävät erityisesti iäkkäät ja vammaiset henkilöt. Palveluliikenteen kalusto on yleensä M2-luokan ajoneuvoja, joissa on yksi tai useampi pyörätuolipaikka. Tällä hetkellä direktiivin päästövaatimukset täyttäviä M2-luokan ajoneuvoja ei ole markkinoilta saatavissa. Näin ollen direktiivin päästötavoitteiden soveltaminen M2-luokan ajoneuvoihin, joissa on pyörätuolipaikka, voisi merkittävästi vaikuttaa erityisryhmien kuljetusten toteuttamismahdollisuuksiin ja kustannuksiin. Ehdotamme, että myös M2-luokan ajoneuvot, jotka on erityisesti rakennettu tai muunnettu siten, että siinä voi matkustaa yksi tai useampi henkilö pyörätuolissa istuen ajoneuvon ollessa tieliikenteessä, rajataan direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

Lain soveltamisalaan kuuluvat CPV-nimikkeet

Esityksen mukaan ”lakia sovelletaan ainoastaan sellaisiin palveluhankintoihin koskeviin sopimuksiin, jotka kilpailutetaan seuraavien yhteisen hankintanimikkeistön (CPV) nimikkeiden mukaisesti”. Tuomi Logistiikassa olemme kilpailuttaneet yhteiskunnan korvaamien kuljetusten palveluhankintoja eri CPV-nimikkeillä, kuin esityksessä listataan. Tämä johtuu siitä, että olemme halunneet mahdollistaa myös tavaroiden kuljettamisen samalla kalustolla. Tämentyypiseen toimintaan ei mikään esityksen listalla olevista CPV-nimikkeistä ole soveltuva. Jääkö hankinta tällöin lain soveltamisalan ulkopuolelle, vaikka muut kriteerit täyttyisivät? Vai pitäisikö sovellettavan CPV-nimikkeistön olla laajempi?

Karhula Kaisa
Tuomi Logistiikka Oy - Henkilökuljetukset